

Σὰς εἶμαι τρισευγνώμων· πλὴν μοι λέγετε
Τὸ αἴτιον τῆς τόσης συμπαθείας σας;
Ἡ θελκτικὴ μορφή μου βεβαιότατα,
Δὲν εἶναι ἡ αἰτία τῆς μερίμνης σας...
Τί θέλετε;

MONAXH

Νὰ σώσω τὰς ἡμέρας σας!

ΝΕΚΡΟΘΑΠΤΗΣ

ᾠ, τὸν γλυκὺν σωτήρα! πλὴν εἶναι μακρὰν
Οἱ φίλοι σας; Εἰπέτε· λίαν θελκτικὴν
Μοὶ ἔστησαν παγίδα οἱ παμπόνηροι...

MONAXH

Ἐγὼ τὸν ἐπιστήθιον τοῦ Λέοντος,
Ἐγὼ νὰ παραδώσω;...

(Μετὰ πάθους.)

Πλὴν τὸν ἀγαπῶ!

Τὸν ἀγαπῶ, σὰς λέγω· με ἀκούετε;

ΝΕΚΡΟΘΑΠΤΗΣ

Λοιπὸν εἶμαι σελήνη, ὄχι ἥλιος,
Καὶ δέχομαι ἐξ ἐκείνου τὰς ἀκτῖνας σας;..
Τὸν Λέοντα Καλλέργην ἀγαπᾶτε, πῶς;
Ἀλλὰ ὁ Λέων μου ποτὲ δὲν ἀγαπᾷ
Βενετικὰς Λαῖδας! με ἀκούετε;

MONAXH

('Δεῖσπεπῶς.)

Τὸν φίλον σας ὑβρίζετε, οὐχὶ ἐμέ!
Τὸν Λέοντα Λαῖδες δὲν λατρεύουσιν,
Ἀλλὰ ψυχὴ τιμία, ὡς ἐγὼ αὐτή.

ΝΕΚΡΟΘΑΠΤΗΣ (παρατηρῶν αὐτήν.)

Καὶ ποία, ποία εἴσθε;

MONAXH

Εἶμαι Βενετή·

Δὲν ἐμποδίζει ὁμως τοῦτο ν' ἀγαπῶ...
Ἐῖθε νὰ ἤμην Κρήσσα! Ἐρχονται σιγμαί,
Καθ' ἃς μισῶ τὴν χώραν τῶν πατέρων μου...
ᾠ, κύριε· μὴν εἴσθε τόσον αὐστηρὸς;
Ἡ Κρήτη τῆς ψυχῆς μου εἶναι ἡ πατρίς!
(Δίδουσα πάλιν τὸ ἔνδυμα.)

Πλὴν σπεύσατε, σωθῆτε... Ἴσως ἀδελφὴ
Μὲ πόθον σὰς προσμένει...

ΝΕΚΡΟΘΑΠΤΗΣ (εἰρωνικῶς.)

Ἴσως ἀδελφὴ

Μὲ πόθον με προσμένει! Ἀξίολογα...

('Αγρίως.)

Δὲν ἔχω ἀδελφὴν με τὴν ἐφόνευσαν!

MONAXH

Πλὴν, πρὸς Θεοῦ· εἶναι καιρὸς, ταχύνετε...

ΝΕΚΡΟΘΑΠΤΗΣ.

Τί! νὰ λυτρώσῃ Βενετὴ τὸν Συννεφιᾶν,
Κ' εἰς Βενετούς εὐγνώμων νὰ κατασταθῶ...

MONAXH

Μὲ προσωπίδα ὅταν ὀμιλοῦν, ἐγγύς
Κ' ἡ δυσπιστία εἶναι... Θεωρήσατε
Ποῖαν ἐμπιστοσύνην ἔχω πρὸς ὑμᾶς.
(Ἀποσπᾷ τὴν προσωπίδα της.)

ΝΕΚΡΟΘΑΠΤΗΣ (καμπτόμενος).

Καὶ τ' ὄνομά σας;

MONAXH

Εὔα.

ΝΕΚΡΟΘΑΠΤΗΣ

'Ενθαρρυντικὸν

Τὸ ὄνομα τῶ ὄντι... μάρτυς ὁ Ἀδάμ!

MONAXH

Δὲν πείθεσθε ἀκόμη; ᾠ, τοῦ Λέοντος
Δὲν ἤρμυζε νὰ ἦσθε φίλος...

(Πενθίμως)

Χαίρετε!

ΝΕΚΡΟΘΑΠΤΗΣ

Παράδοξος νεᾶνις, περιμείνατε·
Εἴσθε βεβαία, ὅτι εἴσθε Βενετὴ;...

Καὶ τὴν πτωχὴν μου Κρήτην τὴν πονεῖτε, πῶς;

MONAXH

ᾠσον ὁ Λέων, ὅσον σεῖς, πιστεύσατε.

ΝΕΚΡΟΘΑΠΤΗΣ.

Τὸ ἔνδυμά σας, δότε με, τὸ δέχομαι
Πλὴν, δότε με ἀκόμη καὶ τὴν χεῖρά σας!
(Λαμβάνει διὰ τῆς μιᾶς τὸ ἔνδυμα καὶ διὰ τῆς ἄλλης τὴν
χεῖρά της.)

Ἐχει καλῶς, ὦ νέα· ἀλλ' ἀκούσατε·

Ἐγὼ τὴν Βενετιάν σας μισῶ πολὺ...

Κ' ἡ χάρις τώρα αὕτη, ἦν με κάμνετε

Τοὺς συμπολίτας σας ποσῶς δὲν ὠφελεῖ...

Οὐδένα! οὔτε... οὔτε τὸν πατέρα σας·

Οὐδένα Βενετόν!...

(Ταλαντεύμενος.)

Ἐκτὸς..... ἐκτὸς ὑμῶν!

(Ἐνδύεται τὸ ῥάσον καὶ καλύπτει τὸ πρόσωπον με τὴν
προσωπίδα.)

Καὶ τ' ὄνομά σας εἶναι Εὔα, εἶπατε;

(Τῇ δίδει τὴν χεῖρα.)

ᾠ Συννεφιᾶς, ὦ Εὔα, σὲ εὐχαριστεῖ!

(ἀναχωροῦν ὁ μὲν ἐκ δεξιῶν, ὁ δὲ ἐξ ἀριστερῶν.)

(πίπτει ἡ αὐλαία.)

Τέλος τῆς πρώτης πράξεως.

Ο ΑΛΛΟΚΟΤΟΣ ΦΟΝΕΥΣ

(Διήγημα ὑπὸ Edgar Poë.)

(Συνέχεια ἴδε σελ. 116.)

Εἶπον ἤδη ὅτι ποικιλώταται ἦσαν αἱ ιδιοτροπία καὶ αἱ παράδοξοι διαθέσεις τοῦ φίλου μου, καὶ ὅτι προσεκτικῶς παρατήρουν πάντοτε αὐτάς. Ἐπὶ παρ'δείγματος δὲ τῆς προκειμένης περιστασεως ἠθέλησε νὰναβάλλῃ πάντα περὶ ταύτης λόγον μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς ἐπαύριον. Τότε δὲ με ἠρώτησεν αἰφνιδίως ἂν παρατήρησά τι παράδοξον ἐν τῷ τόπῳ τοῦ φόνου.

Ἐν τῇ ἐμφάσει μεθ' ἧς ἐτόνισε τὴν λέξιν παράδοξον ἐνυπῆρχέ τι, ὅπερ ἄγνοῶ διατί μοὶ ἐνεποίησε φρίκην.

«Ὅχι, οὐδὲν παρετήρησα παράδοξον, οὐδὲν τουλάχιστον μὴ πρότερον γνωστὸν ἐκ τῶν ἐφημερίδων.

— Φοβοῦμαι, ὅτι ἡ ἐφημερίς δὲν ἤξιωσε τῆς ἀπαιτούμενης προσοχῆς τὴν χαρακτηρίζουσαν τὸ γεγονὸς ἀσυνήθη ὠμότητα. Δησμώνησον πρὸς στιγμὴν πάνθ' ὅσα ἀνέγνωσ. Μοί φαίνεται ὅτι εὐρίσκουσιν ἀνεξήγητον τὸ μυστήριον ἀκριβῶς ἕνεκα τοῦ λόγου, ὅστις τὸναντίον διευκολύνει τὴν ἐξήγησιν. . . ἐνωῶ τὸ ἀσυνήθες πάντων τῶν περιστατικῶν. Ἡ ἀστυνομία ἀποπλανᾶται ἕνεκα τῆς κατ' ἐπίφασιν ἑλλείψεως τῶν αἰτιῶν. . . οὐχὶ τῶν αἰτιῶν τοῦ φόνου, ἀλλὰ τοῦ φρικώδους τρόπου, καθ' ὃν διεπράχθη. Ἀποπλανᾶται ἐπίσης ἐκ τοῦ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀδυνατοῦ τοῦ νὰ συμβιβασθῇ ἡ κατάθεσις περὶ τῶν φωνῶν φιλονεικούντων ἀνθρώπων, ἃς ἤκουσαν οἱ εἰσελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν μετὰ τοῦ γεγονότος ὅτι οὐδεὶς εὐρέθη ἐν τῷ δωματίῳ ἐκτός τοῦ νεκροῦ τῆς κόρης, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου ἦτο ἀδύνατον νὰ διαφύγη τις ἐκ τῆς οἰκίας χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ ὑπὸ τῶν ἀνερχομένων. Ἡ ἀγρία ἀταξία ἐν τῷ δωματίῳ, ἡ σφηνώσις τοῦ πτώματος τῆς κόρης ἐν τῇ ἐστίᾳ μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, ὁ φρικώδης ἀκρωτηριασμός τοῦ πτώματος τῆς πρεσβύτιδος, πάντα ταῦτα τὰ περιστατικά καθὼς καὶ τινὰ ἄλλα, τὰ ὅποια κρίνω περιττὸν νὰ μνημονεύσω, ἤρκεσαν νὰ σκοτίσωσιν τὴν διάνοιαν τῆς ἀστυνομίας καὶ νὰποπλανήσωσιν τὴν πεφημισμένην ἀγχίνοιαν τῶν ὑπαλλήλων τῆς. Περιέπεσαν δ' εἰς τὴν χυδαίαν, ἀλλὰ καὶ συνηθεστάτην πλάνην, τῆς συγχύσεως τοῦ ἀσυνήθους μετὰ τοῦ ἀκαταλήπτου. Ἀλλ' ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ παρέκκλισις ἀπὸ τῆς ὁμαλῆς ὁδοῦ τοῦ συνήθους δεικνύει εἰς ἡμᾶς τὴν ὁδὸν πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς ἀληθείας. Ἡμεῖς ὁμως ἐξετάζοντες τὴν ὑπόθεσιν ἀνάγκη νὰ μὴ ἐγκύψωμεν τότε εἰς τὴν ἐρώτησιν περὶ τοῦ τί συνέβη, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὴν ἐρώτησιν περὶ τοῦ τί ἀνήκουστον καὶ ἀσυνήθες συνέβη. Καὶ ὄντως ἡ εὐκολία μεθ' ἧς θὰ λύσω τὸ αἰνίγμα, ἢ μεθ' ἧς ἔλυσα αὐτό, ἐγκείται ἴσα ἴσα εἰς τὴν ἔρευναν τῶν γεγονότων, τὰ ὅποια κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἀστυνομίας καθίστων ἀδύνατον τὴν λύσιν.»

Ἦτένισα τὸν ὁμιλοῦντα ἐν βωβῶ θαυμασμῶ.

«Περιμένω τώρα, εἶπε στρέψας τὸ βλέμμα πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἡμετέρου δωματίου, περιμένω τώρα ἓνα, ὅστις ἂν μὴ εἶναι αὐτὸς ὁ αὐτουργός, ἐνέχεται ὁμως ὅπως δῆποτε εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Πιθανῶς δὲν διέπραξεν αὐτὸς τὸ φρικαλέον κακούργημα, ἐλπίζω δὲ τοσούτω μᾶλλον ὅτι ἡ εἰκασία αὕτη θὰ ἐπιβεβαιωθῇ, καθ' ὅσον ἐπὶ ταύτης στηρίζω τὰς ἐλπίδας μου πρὸς ἐξήγησιν τοῦ μυστηρίου. Δυνατὸν νὰ μὴ ἔλθῃ, μείζων ὁμως ἢ πιθανότης, ὅτι θὰ παρου-

σιασθῇ. Ἄν ἔλθῃ, θὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ τὸν κρατήσωμεν διὰ τῆς βίας. Νὰ δύο πιστόλια, τῶν ὁποίων πρέπει νὰ κάμωμεν χρῆσιν ἐν ἀνάγκῃ.»

Ἐλαβον τὸ ἐν τῶν πιστολίων, χωρὶς καλῶς νὰ εἰδέω τί κάμνω, καὶ χωρὶς νὰ πιστεύω πολὺ εἰς ὅσα ἤκουον, ἐν ᾧ ὁ Δυπὲν ἐξηκολούθει τὴν ὁμιλίαν του, ἧτις ὠμοιάζε μᾶλλον πρὸς μονόλογον. Ἐμνημόνευσα ἤδη τοῦ παραδόξου ἤθους, ὅπερ προσελάμβανεν ἐν τοιαύταις περιπτώσεσιν. Οἱ λόγοι του ἀπετείνοντο πρὸς με, ἀλλ' ἡ φωνὴ του, καίπερ ταπεινὴ, προσωμοιάζε μᾶλλον φωνῇ ἀνθρώπου ὁμιλοῦντος πρὸς ἕτερον εἰς μακρὰν ἀπόστασιν εὐρισκόμενον. Οἱ ἀπλανεῖς ὀφθαλμοὶ του ἦσαν ἐστραμμένοι πρὸς τὸν τοῖχον.

«Ὅτι αἱ ἐρίζουσαι φωναί, τὰς ὁποίας ἤκουσαν οἱ ἄνθρωποι, ἀνερχόμενοι εἰς τὴν κλίμακα δὲν ἦσαν τῶν δύο γυναικῶν, ἀποδείκνυται ἀναντιρρότητος ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων, καὶ ἐκ τῶν προτέρων ἐκλείπει πᾶς ἐνδοιασμός περὶ τοῦ ζητήματος, μὴ ἄρα ἡ γραῖα ἐθανάτωσε πρῶτον τὴν θυγατέρα τῆς καὶ εἶτα ἠ' αυτοκτονήθη. Ἀναφέρω τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀπλῶς διὰ τὸ εὐμέθοδον τῆς ἐξετάσεως τοῦ πράγματος, διότι αἱ δυνάμεις τῆς κυρίας Λεσπαναὶ δὲν ἐπήρουν βεβαίως ὅπως ἐμβάλωσι τὸ σῶμα τῆς κόρης, εἰς τὴν θέσιν ἐν ἣ τούτο εὐρέθη, καὶ αἱ τοῦ σώματος τῆς πληγαὶ ἀποκλείουσι πᾶσαν περὶ αὐτοκτονίας σκέψιν. Ὅθεν ὁ φόνος διεπράχθη ὑπὸ τρίτων, καὶ τούτων ἦσαν αἱ ἀκουσθεῖσαι φωναί. Ἄς ἐξετάσωμεν ἐν πρώτοις τὰς φωνὰς ταύτας, οὐχὶ ἐν πάσαις ταῖς λεπτομερείαις τῶν καταθέσεων, ἀλλὰ μόνον καθ' ὅσον ἐνεῖχόν τι τὸ ἐξαιρετικόν. Δὲν σοὶ ἐφάνη τίποτε παράδοξον ὡς πρὸς τὰς φωνὰς αὐτάς;»

Παρετήρησα, ὅτι ἐν ᾧ πάντες οἱ μάρτυρες ἐχαρακτήριζον τὴν βαθεῖαν φωνήν, ὡς φωνὴν Γάλλου, ἀπ' ἐναντίας περὶ τῆς ὀξείας, ἢ ὡς εἰς τῶν μαρτύρων ἀπεκάλεσεν αὐτὴν, περὶ τῆς τραχείας φωνῆς ἐπεκράτησαν πολλὰὶ διαφορετικαὶ γνώμαι.

«Αὐταὶ ἦσαν αἱ καταθέσεις, ἀπεκρίνατο ὁ Δυπὲν, ἀλλὰ τὸ ἐξαιρετικόν ἐγκείται ἄλλαχθῆ. Οὐδὲν ὠρισμένον παρετήρησας, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ παρατηρήσῃς. Ὡς ὀρθῶς εἶπας, αἱ καταθέσεις τῶν μαρτύρων ὁμοφωνοῦσι περὶ τῆς βαθείας φωνῆς, καὶ πάντες τὰ αὐτὰ ἐβεβαίωσαν. Ἄλλ' ὡς πρὸς τὰς καταθέσεις αὐτῶν περὶ τῆς ὀξείας φωνῆς τὸ παράδοξον εἶναι οὐχὶ ὅτι διαφέρουσιν αἱ γνώμαι, ἀλλ' ὅτι εἰς Ἰταλός, εἰς Ἀγγλος, εἰς Ἰσπανός, εἰς Ὀλλανδός καὶ εἰς Γάλλος ἀποπειρῶνται νὰ περιγράψωσιν αὐτὴν καὶ ἕκαστος τὴν χαρακτηρίζει ὡς φωνὴν ξένου. Ἐκαστος ἔχει τὴν πεποίθησιν, ὅτι δὲν ἦτο φωνὴ ὁμοιοῦς· οὐδεὶς ἀναγνωρίζει τὴν γλῶσσαν. . . . τὸναντίον ὁ Γάλλος φρονεῖ ὅτι ἦτο Ἰσπανοῦ καὶ πιστεύει ὅτι θὰ ἐδύνατο καὶ τὰς λέξεις νὰ διακρίνη, ἂν ἐγί-

νωσκε τὴν γλῶσσαν. Ὁ Ὀλλανδὸς λέγει, ὅτι ἦτο Γάλλου, ἀλλὰ μανθανόμεν ὅτι ὁ ἀνήρ δὲν εἰξεύρει γαλλικά, καὶ ἀπεκρίθη διὰ διερμηνέως. Ὁ Ἄγγλος ὑποθετεῖ ὅτι ἀναγνωρίζει τὴν φωνὴν Γερμανοῦ, καὶ ὁμως ἀγνοεῖ τὴν γερμανικὴν. Ὁ Ἰσπανὸς ἔχει τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἦτο φωνὴ Ἄγγλου, ἀλλὰ κρίνει ἀπλῶς ἐκ τοῦ τόνου, διότι εἶναι παντελῶς ἄγευστος τῆς Ἀγγλικῆς. Ὁ δὲ Ἰταλὸς θεωρεῖ τὴν φωνὴν ὡς φωνὴν Ῥώσου, ἐν ᾧ οὐδέποτε συνωμίλησε μετὰ Ῥώσων. Ἄλλου Γάλλου πάλιν ἡ κατάθεσις διαφέρει τῆς τοῦ πρώτου, καὶ ἀποφαίνεται ὁ μάρτυς μετὰ βεβαιότητος, ὅτι ὁ φωνήσας ἦτο Ἰταλός, ἀγνοεῖ ὁμως τὴν γλῶσσαν, κρίνων ὡς ὁ Ἰσπανός ἐκ τοῦ τόνου μόνον. Λοιπὸν πόσον σπανία καὶ ὅπως ἀσυνήθης πρέπει νὰ ἦναι ἡ γλῶσσα ἐκείνη, ἀφοῦ ἄνδρες ἀνήκοντες εἰς τὰ πέντε πρώτιστα ἔθνη τῆς Εὐρώπης δὲν ἐδυνήθησαν νὰνεύρωσι γνωστὸν τινα ἦχον ἐν αὐτῇ.

« Ἐνδέχεται νὰ μοι ἀντίπηξ ὅτι ἡ φωνὴ ἦν ἴσως Ἀσιάτου τινὸς ἢ Ἀφρικανοῦ, καίτοι δ' ἐν Παρισίοις ὀλίγοις οἰκοῦσιν Ἀσιάται καὶ Ἀφρικανοί, δὲν εἶναι ὅμως παντάπασι ἀπορριπτέα ἢ ἀντίρροισι· ὁμως θὰ ἐπιστήσω προηγουμένως τὴν προσοχὴν σου εἰς τρία ἄλλα σημεῖα. Εἰς τῶν μαρτύρων εἶπεν ὅτι ἡ φωνὴ ἦν τραχεῖα μᾶλλον ἢ ὀξεῖα. Δύο δ' ἕτεροι κατέθεσαν, ὅτι ἡ γλῶσσα ἦτο ταχεῖα καὶ ἄνισος, καὶ πάντες οἱ μαρτυρες συμφώνουν ὅτι ἀδύνατον ἦτο νὰ διακρίνωσι λέξεις, ἢ ἦχους ὁμοιάζοντας μὲ λέξεις.

« Δὲν εἰξεύρω λοιπὸν, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Δυπέν, ὅποιον πόρισμα ἐξάγεις σὺ ἐξ ὧσων εἶπον, οὐδὲως διστάζω ὁμως νὰ προσθέσω, ὅτι καὶ μόνον ἐκ τοῦ μέρους τούτου τῆς ἀνακρίσεως, ἦτοι ἐκ τῶν καταθέσεων περὶ τῆς βαθείας καὶ τῆς ὀξεῖας φωνῆς, προκύπτουσι δικαιολογημένα συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα αὐτὰ κατ' ἑαυτὰ ἰσχύουσι νὰ ἐγείρωσιν ὑπονοίας, νὰ παρασχωσιν ἀφορμὴν εἰς εἰκασίας, κατὰ τὰς ὁποίας δέον νὰ κανονισθῇ ἡ εὐρύτερα ἔρευνα τῆς ὑποθέσεως. Εἶπον δικαιολογημένα συμπερασματα, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐκφράζει καθαρῶς τὴν ιδέαν μου. Ἦθελον νὰ εἶπω μᾶλλον, ὅτι τὰ συμπεράσματα ἐκεῖνα εἶναι τὰ μόνα δικαιολογημένα, καὶ ὅτι ἡ εἰκασία, περὶ ἧς ὁ λόγος, παρουσιάζεται ἀναποδράστως ὡς τὸ μόνον πόρισμα αὐτῶν. Ὅποια δὲ τις εἶναι ἡ εἰκασία αὕτη, δὲν θὰ τὸ φανερώσω ἀκόμη. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔχε κατὰ νοῦν τοῦτο, ὅτι ἐγὼ ἐθεώρησα τὴν εἰκασίαν ἀρκούντως βάσιμον, ὅπως κατ' αὐτὴν κανονίσω τὰς ἐν τῷ δωματίῳ ἐρεῦνας μου.

« Μεταβῶμεν νῦν κατὰ διάνοιαν εἰς τὸ δωματίον ἐκεῖνο. Τί πρῶτον πρέπει νὰ ζητήσωμεν; Τὴν ὁδὸν, δι' ἧς κατῴρθωσαν οἱ φονεῖς νὰ διαφύγωσι. Δὲν λέγω βέβαια ὑπερβολικὰ πράγματα, ἰσχυριζόμενος ὅτι οὐδέτερος ἡμῶν πιστεῖται εἰς

ὑπερφυσικὰς δυνάμεις. Δὲν ἦσαν φαντάσματα οἱ φονεῖς τῆς κυρίας Λεσπαναί καὶ τῆς θυγατρὸς τῆς. Οἱ αὐτουργοὶ ἦσαν ὄντα μὲ σάρκας καὶ ὀστά, καὶ ὡς τοιαῦτα ἔφυγον. Ἀλλὰ πῶς! Εὐτυχῶς ἐνταῦθα ἐν μόνον εἶδος συμπεράσματος ὑπάρχει καὶ τοῦτο δέον νὰ φέρῃ ἡμᾶς εἰς τὸν σκοπὸν.

« Ἄς ἐξετάσωμεν λοιπὸν τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον πάντας τοὺς δυνατοὺς τρόπους τῆς φυγῆς.

« Εἶναι φανερόν, ὅτι οἱ φονεῖς, ὅτε οἱ ἄνθρωποι ἀνῆρχοντο εἰς τὴν κλιμακα, ἦσαν ἐν τῷ δωματίῳ, ἐν ᾧ εὐρέθη τὸ πτώμα τῆς κόρης Λεσπαναί, ἢ τοῦλάχιστον ἐν τῷ παρακειμένῳ δωματίῳ, καὶ ἐξ ἐνὸς τῶν δύο τούτων μερῶν ἔπρεπε νὰ ἐξέλθωσιν. Ἡ ἀστυνομία ἐξήτασεν ἐπιμελῶς τὰ πατώματα, τὴν στέγην καὶ τοὺς τοίχους, ὥστε δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ ἀνακαλυφθῇ ἂν ὑπῆρχε κρυφία τις ἐξοδος. Ἀλλὰ μὴ ἔχων πληρεστάτην ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς τοιαύτας ἐρεῦνας ἐξήτασα καὶ ὁ ἴδιος καὶ ἐπεισθην. Οὐδεμία κρυπτή ἢ μυστικὴ ἐξοδος ὑπάρχει. Ἀμφότεραι αἱ θύραι, αἱ φέρουσαι ἀπὸ τοῦ δωματίου εἰς τὸν διάδρομον ἦσαν κεκλεισμέναι, καὶ αἱ κλειδὲς ἦσαν ἐν τοῖς κλειθροῖς ἐνδοθεν. Ἄς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὰς καπνοδόχους. Αὐταὶ καίτοι εἰς ὕψος ὀκτῶ μέχρι δέκα ποδῶν ἔχουσι τὸ συνήθες πλάτος, ὑψηλότερον ὁμως στενεύονται, καὶ οὐδὲ μέγας γὰτος χωρεῖ εἰς αὐτάς, ὥστε ἡ ἀπόδρασις διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης ἀποδείκνυται ἀδύνατος καὶ ἀπομένουσιν ἡμῖν μόνα τὰ παράθυρα. Διὰ τῶν πρὸς τὴν ὁδὸν παραθύρων ὁμως οὐδεὶς θὰ εἶδονατο νὰ φύγῃ, χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ ὁδῷ συνηθροισμένου πλήθους. Ὡστε οἱ φονεῖς ὄφειλον κατ' ἀνάγκην νὰποδρασῶσι διὰ τῶν παραθύρων τοῦ ὀπισθίου δωματίου. Καταλήξαντες λοιπὸν διὰ συλλογισμῶν ἀναμφιλέκτων εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο, δὲν θάποπλανηθῶμεν, καθὼ λογικὰ ὄντα, ἐκ τοῦ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀδύνατου. Ἀλλὰ δέον τὸνἀντίον νὰποδείξωμεν, ὅτι τὰ ὑπολαμβανόμενα ἀδύνατα πράγματα δὲν εἶναι τοιαῦτα.

« Ἐν τῷ δωματίῳ εἰσὶ δύο παράθυρα. Πρὸ τοῦ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν οὐδὲν εἶναι τεθειμένον ἐπιπλόν, ἀλλ' ἅπαν εἶναι ἀτάφανές. Τοῦ ἕτερου τὸ κατὰ μέρος ἀποκρύπτεται ὑπὸ τοῦ πρὸς τῇ κεφαλῇ ἄκρου τῆς ὀγκώδους κλίνης, ἧτις ἐκεῖτο ἐγγύτατα τῷ παραθύρῳ. Τὸ πρῶτον παράθυρον εὐρέθη στερεῶς κεκλεισμένον, ὅτε δ' ἐγένετο ἀπόπειρά πρὸς ἀνοίγημα αὐτοῦ, καίτοι πολλοὶ πάση δυνάμει προσεπαθήσαν δὲν κατῴρθωσαν ὁμως νὰ τὸ ἀνυψώσωσι (διότι ἠνοιγέτο ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω ὑψούμενον). Ἀριστερὰ ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ παραθύρου ὑπῆρχεν ὀπὴ διὰ τρυπάνου γενομένη, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο ἐμπεπηγμένον σχεδὸν μέχρι τῆς κεφαλῆς στερεὸν καρφίον. Ἐπισκοπήσαντες καὶ τὸ ἄλλο παράθυρον εἶρον καὶ

ἐν αὐτῷ ἀπαράλλακτον καὶ ὁμοίως ἐμπεπηγμένον καρφίον, δὲν ἐδυνήθησαν δὲ νάνοιζῶσι καὶ τὸ παράθυρον ἐκείνο. Ὡστε ἐκ τούτου ἐπίσθη ἀκραδάντως ἡ ἀστυνομία, ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νάποδράσωσιν ἐκείθεν οἱ φονεῖς, καὶ ἐκρινέν ἐπομένως περιττὸν νὰ ἐξαγάγη τὰ καρφία καὶ νάνοιζῆ τὰ παράθυρα.

« Ἡ ἰδική μου ἔρευνα ἦν κάπως ἀκριβεστέρα, καὶ δὴ ἔνεκα τοῦ λόγου, ὃν προηγουμένως εἶπον. Ἐγίνωσκον ὅτι τὰ φαινόμενα ἀδύνατα πρᾶγματα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὦσι ταιαῦτα.

« Ἐκμάα δὲ τὸν ἐξῆς περίπου συλλογισμόν: Οἱ φονεῖς ἐδραπέτευσαν ἐξ ἑνός τῶν δύο παραθύρων τούτων. Ἄν οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα, τὰ παράθυρα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κλεισθῶσιν ἐνδοθεν καὶ νὰ προσηλωθῶσιν, ὡς εὑρέθησαν προσηλωμένα καὶ ταῦτα ἦν τὸ συμπέρασμα, ὅπερ ἐν τῇ κατ' ἐπίφασιν ἀκριβείᾳ αὐτοῦ ἐπέβαλε τῇ ἀστυνομίᾳ τὴν παῦσιν τῶν περαιτέρω ἔρευνῶν, διότι τὰ παράθυρα ἦσαν κεκλεισμένα. Ὅθεν ἀναγκαίως ὑπῆρχε πιθανότης, ὅτι τὰ παράθυρα ἦτο δυνατόν νὰ κλεισθῶσιν ἀπ' ἐαυτῶν. Οὐκ ἦν ἄλλως γενέσθαι. Ὑπῆγον λοιπὸν εἰς τὸ πλησιαιτέρον παράθυρον, ἐξῆγαγον μετὰ τινὸς δυσκολίας τὸ καρφίον, καὶ προσεπάθησα νάνυψῶσαι τὸ παράθυρον. Ὡς εἶχον προῖδη δὲν κατάρθωσα τοῦτο, καίπερ μεγάλην καταβάλων προσπάθειαν. Ὅθεν κατενόησα, ὅτι ὑπῆρχε κρῦφίον τι ἐλατήριον, καὶ ἡ ἐνίσχυσις αὐτῆ τῆς ιδέας μου μετέπεισεν, ὅτι τοῦλάχιστον αἱ προϋποθέσεις μου ἦσαν ἀκριβεῖς, καίτοι τὸ γεγονός τῶν καρφίων ἐφαίνετο ἀκόμω ἀνεξήγητον. Μετ' ἐπιμελεῖ ἔρευναν ἀνεκάλυφα τὸ κρῦφον ἐλατήριον. Ἐπίεσα δ' αὐτό, ἀλλ' εὐχάριστῆθεις ἐκ τῆς ἀνακαλύψεως δὲν ἠθέλησα νάνοιζῶ τὸ παράθυρον.

« Εἶτα ἔθεσα πάλιν τὸ καρφίον εἰς τὴν θέσιν του καὶ παρατήρησα προσεκτικῶς τὸ παράθυρον. Ὁ ἐξεληθὼν ἐκείθεν ἐδύνατο νὰ κλείσῃ εὐκόλως τὸ παράθυρον, καὶ τοῦτο ἔνεκα τοῦ ἐλατηρίου, ἀλλὰ δὲν θὰ ἐδύνατο βεβαίως νὰ ἐπαναθέσῃ τὸ καρφίον εἰς τὴν θέσιν του. Τὸ συμπέρασμα ἦν ἀπλούστατον καὶ περιώρισε τὸν κύκλον τῶν ἐρευνῶν μου. Οἱ φονεῖς ἀπέδρασαν ἀφεύκτως ἐκ τοῦ ἄλλου παραθύρου. Ὅθεν ἐπὶ τῇ ἄλλῳ λίαν πιθανῶς προϋποθέσει, ὅτι τὰ ἐλατήρια ἀμφοτέρων τῶν παραθύρων ἦσαν ὅμοια, θὰ διέφερον κατ' ἀνάγκην τὰ καρφία ἢ τοῦλάχιστον ὁ τρόπος τῆς προσηλώσεως αὐτῶν. Ἀνῆλθον ἐπὶ τῆς στρωμνῆς καὶ ἐξῆτασα ἐπιμελέστατα τὸ ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ ἄκρου τῆς κλίνης ἀποκρυπτόμενον παράθυρον. Ἰδὼν ἓνα γόμφον ἐπίσθη, ὅτι ὑπῆρχε καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἐλατήριον, καὶ ὅτι ἦν τοῦτο ἀπαράλλακτον τῷ ἐλατηρίῳ τοῦ ἑτέρου παραθύρου. Ἐπέστησα λοιπὸν τὴν προσοχὴν εἰς τὸ καρφίον ἢτο τοῦτο ἐπίσης στερεὸν ὡς τὸ ἄλλο, καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον ἐπίσης στερεῶς προση-

λωμένον, δῆλον ὅτι ἦτο σχεδὸν μέχρι τῆς κεφαλῆς ἐμπεπηγμένον ἐν τῇ ὀπῇ.

« Ἴσως φρονεῖς ὅτι τοῦτο ἦρκει ν' ἀνατρέψῃ πάντας τοὺς συλλογισμούς μου, ἀλλ' ἂν οὕτω σκέπτεσαι πρᾶγματι, θὰ εἶπῃ ὅτι παρενόησας τὴν μέθοδόν μου. Οὐδὲ στιγμὴν παρεξέκλινα ἀπὸ τὸν τορὸν, καθὼς λέγουσιν οἱ κυνηγοί. Οὐδεὶς δακτύλιος τῆς ἀλύσειος ἔλειπε Παρηκολούθησα τὸ μυστήριον μέχρι τοῦ τελικοῦ σημείου καὶ τοῦτο ἦν τὸ καρφίον. Ναὶ μὲν ἔβλεπα τοῦτο ἀπαράλλακτως ὡς τὸν σύντροφόν του ἐν τῷ ἄλλῳ παραθύρῳ, ἀλλὰ τὸ τεκμήριον τοῦτο, καίπερ κατ' ἐπίφασιν πειστικώτατον, διεσκεδάζετο, ἐξουδενίζετο ὑπὸ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἐν αὐτῷ ἀπεκορυφῶντο πάντα τὰ περὶ τοῦ αἰνιγματώδους ζητήματος συμπεράσματα. Ἐδῶ, εἰς αὐτὸ τὸ καρφίον, κάτι τι δὲν θὰ εὑρίσκεται ἐν τάξει, ἐσκέφθην. Ἦγγισα τὸ ὑποπτον καρφίον καὶ ἔμεινεν εἰς τὴν χεῖρά μου ἡ κεφαλὴ μετὰ μικροῦ τεμαχίου ἐνὸς τετάρτου τοῦ δακτύλου περίπου μήκους. Τὸ ἀποκεκομμένον ὑπόλοιπον μετὰ τῆς αἰχμῆς ἔμεινεν ἐμπεπηγμένον ἐν τῇ ὀπῇ.

« Τὸ καρφίον ἦν πρὸ πολλοῦ κεκομμένον, ὡς συνεπέραγα ἐκ τῆς ἐσκωριασμένης ἐπιφανείας τῆς τομῆς. Ἐπανέθηκα τὸ τεμαχίον τοῦ καρφίου εἰς τὴν ὀπῆν, ὅθεν ἐξῆγαγον αὐτό, καὶ ἡ ὁμοιότης πρὸς ἀκέραιον καρφίον ἀποκατέστη αὖθις ἡ τομὴ δὲν ἐφαίνετο. Πιέσας τὸ ἐλατήριον ὑψῶσα μικρὸν τὸ παράθυρον μετ' ευκολίας ἡ κεφαλὴ τοῦ καρφίου ἀνήλθεν ἐμῷ καὶ ἔμεινε στερεῶς προσηλωμένη ἐν τῇ ὀπῇ. Ἐκλείσα τὸ παράθυρον καὶ τὸ καρφίον ἐφάνη πάλιν ἀκέραιον καὶ ἀβλαβές.

« Οὕτω δ' ἐλύθη τὸ αἰνίγμα. Ὁ φονεὺς ἀπέδρα διὰ τοῦ πρὸς τὴν κλίνην παραθύρου, ὅπερ εἶτα κατέπεσε μόνον του ἢ καὶ ἐκλείσθη ἐπίτηδες τὸ ἐλατήριον ἐκράτησε τὸ παράθυρον στερεῶς. Ἐσφαλμένως δ' ἡ ἀστυνομία ἐνόμισεν ὅτι ἐκράτει αὐτὸ τὸ καρφίον, καὶ διὰ τοῦτο ἐκρίθησαν περιτταὶ αἱ περαιτέρω ἔρευναι.

« Ἡ ἀμέσως μετὰ ταῦτα παρουσιαζομένη ἀπορία εἶνε ὁ τρόπος τῆς καθόδου τοῦ φονεῶς. Περὶ τούτου δ' ἐφρόντισα νὰ ἐξετάσω, ὅτε περιεσκεπτόμεθα μετὰ σοῦ κύκλῳ τὴν οἰκίαν. Εἰς ἀπόστασιν πέντε καὶ ἡμίσεος μέτρων περίπου ἀπὸ τοῦ ἐν λόγῳ παραθύρου ὑπάρχει τὸ σύρμα τοῦ ἀλεξικεραύνου. Ὅπως ἐντεύθεν φθάσῃ τις εἰς τὸ παράθυρον, ἢ ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν ἢτο ἀδύνατον ἀλλὰ παρατήρησα ὅτι ἡ κατασκευὴ τῶν φύλλων τῶν παραθύρων τοῦ τετάρτου ὀρόφου ἦτο διάφορος τῆς συνήθους, ὡς εἶνε ἐν παλαιστάταις οἰκίαις καὶ μάλιστα ἐν Λυῶν καὶ ἐν Βορδῶ. Ἐχουσι τὸ σχῆμα συνήθους θύρας, ἀλλὰ θύρας μονῆς, οὐχὶ δικλίδων, τὸ δὲ κατώτερον μέρος τῶν παραθύρων φράσσεται ὑπὸ κιγκλίδος, ἐξ ἧς δύναται τις νὰ κρατηθῇ εὐχερῶς. Ἐν τῇ οἰκίᾳ, περὶ ἧς ὁ λόγος, τὰ φύλλα τῶν παραθύρων εἶχον

πλάτος τριῶν ποδῶν καὶ ἡμίσεος. "Ὅτε ἡμεῖς εἶδομεν τὴν οἰκίαν ἦσαν τὰ φύλλα ἡμίκλειστα, δηλονότι ἐσηματίζον ὀρθὴν γωνίαν μετὰ τοῦ τοίχου. Πιθανῶς οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι εἶδον ἐπίσης καλῶς ὡς ἐγὼ τὴν ὀπίσθιαν πλευρὰν τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἂν εἶδον τὰ φύλλα τῶν παραθύρων, ὡς καὶ πραγματικῶς θὰ συνέβη, εἰς τὴν παροῦσαν θέσιν αὐτῶν, δὲν θάντελῆθησαν τὸ ὑπερβολικὸν πλάτος των πάντες δὲ δὲν ἐθεώρησαν τὸ πρᾶγμα σπουδαῖον. Πεισμένοι ὄντες ὅτι ἀδύνατος ἦν ἡ ἀπόδρασις ἐκεῖθεν, ἠρέστησαν, ὡς εἰκός, εἰς ἐπιτόλαιον ἐπιθεώρησιν. Ἐγὼ ὅμως κατεῖδον ἀμέσως, ὅτι τὸ φύλλον τοῦ πρὸς τὴν κλίνην παραθύρου ἀνοιγόμενον καλῶς ἔφθανε μέχρις ἀποστάσεως δύο ποδῶν μόλις ἀπὸ τοῦ σύρματος τοῦ ἀλεξικεραύνου. "Ὅθεν ἦτο δυνατόν νὰ φθάσῃ τις ἀπὸ τοῦ σύρματος εἰς τὸ παράθυρον, μόνον ἐχρειάζετο πολλὴ εὐκίνησις καὶ θάρρος μέγα. Θὰ κατώρθου δὲ τοῦτο κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ φύλλον τοῦ παραθύρου ἦτο καθ' ὀλοκληρίαν ἀνοικτόν· ὁ ληστής ἐδύνατο τότε, φθὰς εἰς ἀπόστασιν δύο καὶ ἡμίσεος ποδῶν νὰ δράξῃ στερεὰ διὰ τῆς χειρὸς τὴν κιγκλίδαν· ἀφίνων δὲ τὸ σύρμα καὶ λακτίζων διὰ τοῦ ποδὸς τὸν τοῖχον θὰ ἐλάμβανε φορὰν καὶ οὕτω τὸ φύλλον τοῦ παραθύρου θὰ ἐστρέφετο περὶ τοὺς στρόφιγγας αὐτοῦ καὶ θὰ ἐκλείετο. "Ἄν μάλιστα ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ παράθυρον ἦτο ἀνοικτόν θὰ ἐδύνατο οὕτω καὶ νὰ εἰσπηδήσῃ εἰς τὸ δωμάτιον.

« Σὲ παρακαλῶ, πρόσεξε τώρα, ὡς καὶ προηγουμένως σοὶ εἶπον, εἰς τοῦτο, ὅτι πρὸς ἐκτέλεσιν τοιοῦτου δυσχεροῦς καὶ κινδυνωδεστάτου ἐπιχειρήματος ἀπαιτεῖται ἔκτακτος εὐκίνησις. "Ἦθελον ἐν πρώτοις νὰ σοὶ δεῖξω, ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦν κατορθωτὸν καὶ πῶς κατορθοῦται, εἶτα ὅμως τὸ σπουδαιότατον νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν σου εἰς τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς τοῦτο ὅπως ἔκτακτον καὶ δὴ ὑπερφυσικὴν ἂν θέλῃς εὐκίνησιαν.

« Ἀναμφιβόλως θάντεϊπης, ὅτι πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ μου, εἶχον μᾶλλον συμφέρον νὰ παραστήσω κοινὴν καὶ συνήθη τὴν ἀπαιτουμένην εὐκίνησιαν, οὐχὶ δὲ νὰ ἐπισωρεύω δυσκολίας. Ἐν δικανικῷ ἀγῶνι ἡ παρατήρησις αὕτη θὰ εἶχε τὸν τόπον τῆς, ἀλλ' ἡ λογικὴ διάφορον τέμνει ὁδόν. Σκοπὸς μου εἶνε ἡ ἀλήθεια μόνη. Προτίθεμαι δὲ νὰ σε φέρω εἰς θέσιν ὅπως συνδυάσης τὴν ὅπως ἔκτακτον εὐκίνησιαν μετὰ τῆς ἀλλοκότου, ὀξείας ἢ τραχείας καὶ ἀνωμάλου φωνῆς, ἧς οὐδεμίαν συλλαβὴν κατώρθασέ τις τῶν μαρτύρων νὰ διακρίνῃ, καὶ ἧτις ἄγνωστον εἰς τίνα γλῶσσαν ἀνῆκε. »

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν μου ἀρίστος τις καὶ ἀσφῆς ἰδέα περὶ ἐκείνου, ὅπερ ὑπηνίσσετο ὁ Δυπέν. Εὐρισκόμην εἰς τὰ ὄρια τῆς κατανοήσεως, ἀλλὰ δὲν κατώρθουν εἰσέτι νὰ

κατανοήσω, ἀπαραλλάκτως ὡς ὅτε περυγίξει παλαιὰ τις ἀνάμνησις ἐν τῇ διανοίᾳ ἡμῶν, χωρὶς νὰποτυπῶται εὐκρινῶς ἐν αὐτῇ. Ὁ φίλος μου ἐξηκολούθησε τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος.

« Ὅα παρετήρησας, εἶπεν, ὅτι ἀπὸ τοῦ ζητήματος τῆς ἐξόδου μετεπήδησα εἰς τὸ τῆς εἰσόδου. Ἐσκόπου νὰ σοὶ δεῖξω, ὅτι ἡ τε εἰσοδος καὶ ἡ ἀπόδρασις ἐγένοντο κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ. "Ἄς ἐπανέλθωμεν λοιπὸν τώρα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ δωματίου καὶ ἄς ἐξετάσωμεν τὰ προκειμένα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν.

« Τὰ συρτάρια τοῦ γραφείου εἶχον, ὡς λέγουσι, διαρπαγῇ, καίτοι εὐρέθησαν ἐν αὐτοῖς πολλὰ ἐνδύματα. Ἡ σκέψις αὕτη εἶνε ἀβάσιμος. Εἶνε ἀπλῆ εἰκασία, καὶ δὴ εἰκασία παράλογος. Πόθεν γινώσκομεν, ὅτι ἐκτὸς τῶν εὐρεθέντων πραγμάτων ὑπῆρχον καὶ ἄλλα; Ἡ κυρία Λεσπαναὶ μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς ἐζῶν ἐν μεγίστῃ ἀπομονώσει, οὐδεὶς ἐπεσκέπτετο αὐτάς, σπανιώτατα ἐξήρχοντο, τούτου δ' ἕνεκα δὲν εἶχον ἀνάγκην συνεχοῦς ἀλλαγῆς ἐνδυμάτων. Τὰ εὐρεθέντα ἦσαν πολὺ κομψά. "Ἄν δ' ὁ κλέπτης ἤρπασέ τινα τῶν ἐνδυμάτων, διατί νὰ μὴ ἀρπάσῃ τὰ κάλλιστα, διατί ὄχι ὅλα; Διατί ἐνὶ λόγῳ νὰ φορτωθῇ ἐνδύματα καὶ νὰφίση τετρακισχίλια φράγκα εἰς χρυσόν; Τὰ χρήματα ἦσαν ἐκεῖ, εὐρέθη σχεδὸν ὅλον τὸ ἐκ τῆς τραπέζης τοῦ κ. Μινῶ ληφθέν ποσὸν εἰς δύο σάκκους, ἐπὶ τοῦ πατώματος. "Ὅθεν πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν τῇ ἀναζητήσῃ τῆς αἰτίας τοῦ φόνου, νὰ παραιτήσῃ τὴν ἀνόητον ἰδέαν, ἣν ἐγέννησε ἡ κεφαλὴ τῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων, ὅτε ἤκουσαν τὴν κατάθεσιν μὲν μαρτύρων περὶ παραδόσεως τῶν χρημάτων ἐν τῇ θύρᾳ τῆς οἰκίας. Πάντες βλέπομεν δεκάκις τῆς ὥρας, χωρὶς νὰζήσωμεν αὐτὰ προσοχῆς, θαυμασιώτερα παίγνια συμπτώσεων, ἀπὸ τὴν προκειμένην παράδοσιν τῶν χρημάτων καὶ τὸν μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐπισυμβάντα φόνον τῶν παραληπτῶν. Τοιαῦται συμπτώσεις εἰσὶ κατὰ γενικὸν κανόνα τὸ μέγα ἐμπόδισμα, εἰς ὃ προσκόπτουσιν οἱ ἀγνοοῦντες τὴν θεωρίαν τῶν πιθανοτήτων, τὴν θεωρίαν ἐκείνην, ἐξ ἧς προέκυψαν τὰ λαμπρότατα πορίσματα ἐν πᾶσι τοῖς κλάδοις τῆς ἀνθρωπίνης ἐρεῦνης. "Ἄν ἐξηφανίζοντο τὰ χρήματα, τότε ἡ πρὸ τριῶν ἡμερῶν παράδοσις αὐτῆς θὰ ἦτο κατὰ τι πλεῖστον ἀπλῆς συμπτώσεως· θὰ ἐνίσχυε δὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι αὕτη εἶναι τὸ ἀρχικὸν αἴτιον τοῦ ἐγκλήματος. Ἄλλ' ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ἂν αἰτίαν τοῦ ἐγκλήματος ὑποθέσωμεν τὰ χρήματα, ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν προσέτι, ὅτι ὁ δράστης ἦν ἄβουλος καὶ εὐθήτης, ἀφίνων τὰ χρήματα, ἦτοι τὸν κύριον σκοπὸν τοῦ κακούργηματος.

« Ἐχοντες λοιπὸν ὑπ' ὄψιν τὰ σημεῖα, ἐφ' ὧν ἐπέστησα ἰδίως τὴν προσοχὴν σου: τὴν ἀλλόκοτον φωνήν, τὴν ἔκτακτον εὐκίνησιαν καὶ τὴν

παράδοξον ἔλλειψιν αἰτίας πρὸς διάπραξιν τοιούτου φρικαλέου καὶ ἀνηκούστου ἐγκλήματος, ἃς ρίψωμεν ἐν βλέμμα καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἐγκλημα. Ἐν πρώτοις ἔχομεν μίαν γυναῖκα, στραγγαλισθεῖσαν διὰ τῶν χειρῶν, καὶ εἶτα—μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω—σφηνωθεῖσαν ἐν τῇ καπνοδόκῃ. Οἱ κοινοὶ φρονεῖς διάφορον ἀκολουθοῦσι μέθοδον, οὐδὲ προσφέρονται οὕτω πῶς πρὸς τὸ θῦμά των. Ἐν τούτῳ, ὅτι τὸ πτώμα ἐσφηνώθη ἐν τῇ καπνοδόκῃ, ἐγκείται τι τὸ τερατώδες, τὸ ἀσυμβίβαστον μετὰ τῆς ιδέας, ἣν ἔχομεν περὶ τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων, καὶ ἂν ἀκόμη ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ δράσται ἦσαν ἀποτεθηριωμένοι ἄνδρες. Ἐκτὸς τούτου ἀναλογίσθητι, ὅποσον τεραστία ἦν ἡ δύναμις, ἡ οὕτω βιαίως ἀνωθήσασα τὸ πτώμα πρὸς τᾶνω ἐν τῇ στενῇ ὀπῇ τῆς καπνοδόχης, ἀφ' οὗ μόλις κατωρθώθη διὰ τῆς ἠνωμένης δυνάμεως πολλῶν ἀνδρῶν νὰ ἐξαχθῇ ἐκείθεν, ἐλκόμενον κάτωθεν.

« Ἄς προσέξωμεν καὶ εἰς ἄλλο παράδειγμα, μαρτυροῦν ἰσχύιν θαυμασίαν ὄντως. Ἐν τῇ ἐστίᾳ ἐκείνῳ πυκνοὶ βόστρυχοι, ἀληθεῖς πυκνοὶ βόστρυχοι ἀνθρωπίνης κόμης, ἀπεσπασμένοι πρόρριζα ἐκ τῆς κεφαλῆς. Εἶδες αὐτοὺς ὡς ἐγώ, καὶ γινώσκεις, ὡς καὶ ἐγώ, ὅποση ἔντασις δυνάμεως ἀπαιτεῖται πρὸς ἐκρίζωσιν τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα ὁμοῦ τριχῶν. Ἐκ τῶν ριζῶν ἐκρέμαντο (φρικτὸν ἰδεῖν!) αἱματόφυρτα τεμάχια τοῦ δέρματος τῆς κεφαλῆς—μαρτύριον ἀναμφήριστον τῆς καταπληκτικῆς δυνάμεως, ἧτις κατεβλήθη ὅπως ἀποσπασθῶσι πρόρριζα ἐλόκληροι βόστρυχοι. Οὐ μόνον δὲ ὁ λάρυγξ τῆς πρεσβυτιδος ἦν κεκομμένος, ἀλλὰ καὶ ἡ κεφαλὴ ἦν κεχωρισμένη τοῦ σώματος. Τὸ ὄργανον δὲ δι' οὗ ταῦτα συνετελέσθησαν ἦν ἀπλοῦν ξυράφιον. Ἐπιθυμῶ πρὸς τούτοις νὰ προσέξῃς καλὰ εἰς τὴν θηριώδη ὠμότητα τῆς πράξεως ταύτης. Περὶ τῶν συντετριμμένων ὀστέων τῆς κυρίας Λεσπαναί οὐδὲν λέγω. Ὁ κύριος Δυμᾶ καὶ ὁ ἄξιος βοηθὸς αὐτοῦ, ὁ κύριος Ἐτιέν, ἀπεφάνθησαν ὅτι τὰ τραύματα προέρχονται ἐξ ἀμβλέος ὄργανου, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο οἱ κύριοι ἔχουσι πληρέστατα δίκαιον. Ἄλλὰ τὸ ἀμβλῦ ὄργανον ἦν προφανὸς τὸ λιθόστρωτον τῆς αὐλῆς, ἐφ' οὗ τὸ ἀτυχῆς θῦμα ἐσφενδονήθη ἐκ τοῦ πρὸς τῇ κλίνῃ παραθύρου. Ἡ ἰδέα αὕτη, καίπερ ἀπλουστάτη, διέλαθεν ὅμως τὴν προσοχὴν τῆς ἀστυνομίας διὰ τὸν αὐτὸν ἀκριβῶς λόγον, δι' ὃν δὲν παρετηρήθη καὶ τὸ πλάτος τῶν παραθυροφύλλων: διότι ἕνεκα τῶν καρφίων ὑπετίθετο, ὅτι τὰ παράθυρα ἦσαν κεκλεισμένα.

« Ἄν εἰς ταῦτα πάντα προσθέσωμεν καὶ τὴν ἐν τῷ ὄματι ἀκατανόητον ἀταξίαν, ἀνάγκη νὰ κάμωμεν τὸν ἐπόμενον συνδυασμόν: καταπληκτικὴ εὐκίνησις, ὑπεράνθρωπος σωματικὴ ῥώμη, θηριώδης ὠμότης, σφαγὴ ἄνευ λόγου, τερατώδης ἐκτέλεσις, ὑπερβάλλουσα τὴν ἀνθρωπίνην ἀντί-

ληψιν καὶ ἐπὶ πᾶσι φωνή, ἣν ἄνδρες ἀνήκοντες εἰς διάφορα ἔθνη θεωροῦσι ξένην, καὶ ἐν ἣ δὲν διακρίνουσι κάμμίαν συλλαβὴν. Ποῖον ὄρισμα συναγεις ἐκ τούτων; Ὅποιαν τιὰ ἐντύπωσιν ἐνεποίησα εἰς τὴν διάνοιάν σου; »

Ἡσθάνθη φρικίᾳσιν διατρέχουσιν τὸ σῶμά μου, ὅτε ὁ Δυπὲν μοὶ ἀπέτεινε τὴν ἐρώτησιν ταύτην.

« Μαινόμενός τις διέπραξε τὸ κακούργημα, ἀπεκρίθη, παράφρων δραπετεύσας ἴσως ἐκ παρακειμένου τινὸς φρενοκομείου.

— Ὑπὸ πολλὰς ἐτόψεις ἡ γνώμη σου δὲν φαίνεται παντελῶς ἀνυπόστατος, ἀπήνητησεν ὁ Δυπὲν. Ἄλλ' ἡ φωνὴ παράφρονος, καὶ ἐν στιγμαῖς ἀγρίου παροξυσμοῦ, δὲν συμφανεῖ τῇ περιγραφῇ, τῇ γενομένη ὑπὸ τῶν μαρτύρων περὶ τῶν παραδόξων ἐκείνων τόνων. Οἱ παράφρονες ἀνήκουσιν εἰς ἓν ἔθνος, καὶ ἡ γλῶσσά των, ὅσον ἀσυνάρτητοι καὶ ἂν ἦνε αἱ λέξεις, ἔχει συλλαβὰς εὐκρινῶς ἀκουόμενας. Ἐκτὸς ὅμως τούτου αἱ τρίχες παράφρονος δὲν ὁμοιάζουσι μὲ τοῦτο, ὅπερ κρατῶ εἰς τὴν χεῖρα. Εὗρον τὰς ὀλίγας ταύτας τρίχας μεταξὺ τῶν σπασμωδικῶς κεκλεισμένων δακτύλων τῆς κυρίας Λεσπαναί. Εἰπέ μοι τίνα ἰδέαν ἔχεις περὶ τούτου;

— Δυπὲν! ἀνεφώνησα ἐκτὸς ἑμαυτοῦ γενόμενος: αὐταὶ εἶνε τρίχες ἀσυνήθεις... δὲν εἶνε ἀνθρώπιναί τρίχες!

— Οὐδὲ ἐγὼ ἰσχυρίζομαι ὅτι εἶνε ἀνθρώπιναί, ὑπολαβὼν εἶπε ἐκεῖνος· ἀλλὰ προτοῦ νὰ ποφανθῶμεν περὶ τούτου, ἐπιθυμῶ νὰ ρίψῃς ἐν βλέμμα εἰς τὸ μικρὸν ἰχνογράφημα, ὅπερ ἐσχεδιάσα εἰς αὐτὸν τὸν χάρτην. Εἶνε εἰκὼν ἐκείνου, ὅπερ πολλοὶ τῶν μαρτύρων παρέστησαν, ὡς « μελαίνας, ἐκ πίεσεως προξενηθείσας κηλίδας καὶ βαθέα ἀποτυπώματα οὐχῶν » ἐν τῷ λαίμῳ τῆς κόρης Λεσπαναί, καὶ ὅπερ ἄλλοι μάρτυρες, οἱ κύριοι Δυμᾶ καὶ Ἐτιέν ἐχαρκτήρισαν ὡς « σειρὰν πελιδνῶν κηλίδων, προερχομένων προφανῶς ἐξ ἀποτυπωμάτων δακτύλων. »

« Θὰ παρατηρήσῃς τώρα, ἐξηκολούθησεν ὁ φίλος μου, ἐκτείνων τὸν χάρτην ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὅτι εἰς συνάγεσιν ἐκ τοῦ ἰχνογραφήματος ἡ πίεσις ἦν ἰσχυρὰ καὶ στερεά. Καθ' ἃ φαίνεται οἱ δάκτυλοι οὐδαμοῦ ἐξωλίσθησαν τῆς θέσεώς των. Ἄλλ' ἕκαστος αὐτῶν ἔμεινε στερεῶς προσηλωμένος μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ἀτυχοῦς θύματος εἰς τὴν ἀρχικὴν του θέσιν. Τώρα δοκίμασον νὰ ἐπιθέσῃς συνάμα ὅλους τοὺς δακτύλους σου ἐπὶ τῶν ἰχνῶν, τὰ ὅποια βλέπεις, »

Ἐδοκίμασα, ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ.

« Ἴσως δὲν εἶνε κατάλληλος ὁ τρόπος, καθ' ὃν δοκιμάζομεν, εἶπεν ὁ Δυπὲν. Ὁ χάρτης κεῖται ἐνταῦθα ἐπὶ ἐπιφανείας ἐπιπέδου, ἐν ᾧ ὁ ἀνθρώπινος τράχηλος ἔχει κυλινδρικὸν σχῆμα. Ἄς λάβωμεν λοιπὸν αὐτὸ τὸ ξύλον, οὗ ἡ περι-

φέρεια ὁμοιάζει ὅπως δὴ ποτε μὲ τὴν περιφέρειαν ἀνθρωπίνου τραχήλου. Ἐπίθεσον τὸν χάρτην καὶ ἐπανάλαβε τὴν δοκιμὴν. »

Ἐποίησα ὡς εἶπεν, ἀλλ' ἡ δυσχέρεια κατέστη προφανεστέρα ἢ προτοῦ.

« Αἱ κηλίδες αὐταὶ εἶνε ἀδύνατον νὰ προέρχωνται ἐκ χειρὸς ἀνθρωπίνης ! ἀνεφώνησα.

— Ἀνάγνωθι λοιπὸν τῶρα αὐτὸ τὸ χωρίον ἐν τῷ Κυβιέρῳ » ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ Δυπέν.

Τὸ χωρίον ἦτο ἀκριβὴς ἀνατομικὴ καὶ καθόλου περιγραφή τοῦ μεγάλου ξανθοῦ οὐραγκουτάγκου τῶν νήσων τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν. Εἶνε γνωστὸν τὸ γιγάντειον σῶμα, ἡ τεραστία βύμη καὶ εὐκνησία, ἡ ἀγριότης καὶ τὸ μιμητικὸν τοῦ εἶδους τούτου τῶν πιθήκων. Παραχρῆμα κατενόησα τότε πάσας τὰς φρικαλεότητας τοῦ φόνου.

« Ἡ περιγραφή τῶν δακτύλων συμφωνεῖ πληρέστατα μετὰ τοῦ ἰχθυογραφήματος τούτου, εἶπον ἀναγνοῦς ὀλόκληρον τὸ κεφάλαιον. Οὐδὲν ἄλλο ὄν, ἀλλὰ μόνον οὐραγκουτάγκος τοῦ ἐνταῦθα περιγραφομένου εἶδους, ἐδύνατο νὰ προξενήσῃ τὰ ἐσχεδιασμένα ἀποτυπώματα. Ἀλλὰ καὶ τὸ χρῶμα τῶν τριῶν συμφωνεῖ τῇ περιγραφῇ τοῦ Κυβιέρου. Ὅμως καὶ πάλιν δὲν δύναμαι νὰ ἐξηγήσω ἀκόμη ὅλας τὰς λεπτομερείας τοῦ φοβεροῦ μυστηρίου. Ἐπειτα ἠκούσθησαν δύο φωναὶ ἐρίζονταν, ὧν ἡ μία ἀναμφισβητήτως ἦν φωνὴ Γάλλου.

— Πολὺ ὀρθῶς ἴσως θὰ ἐνθυμείσαι μίαν ἀναφώνησιν τοῦ Γάλλου, ἣν πάντες σχεδὸν οἱ μάρτυρες ἤκουσαν τὴν ἀναφώνησιν Mon Dieu! Αὕτη, ὡς κατέθεσεν εἰς τῶν μαρτύρων, ὁ Ζαχαροπλάστης Μοντάνη, ἦν ἐπιφώνησις φρίκης, καὶ λίαν προσφυῶς ἐχαρακτηρίσθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μάρτυρος, ὡς ἀπόπειρα παρεμποδίσεως ἢ διαμαρτυρία. Ἰσα ἴσα ἐπὶ τῶν δύο αὐτῶν λέξεων ἐστήριξα τὴν ἐλπίδα περὶ λύσεως τοῦ αἰνίγματος. Εἰς Γάλλος ἐγίνωσκε τὰ κατὰ τὸν φόνον. Εἶνε ὅμως πιθανόν — καὶ πλέον μάλιστα ἢ πιθανόν — ὅτι ἦτο ἀθῶος τοῦ διαπραχθέντος ἐγκλήματος. Ὁ οὐραγκουτάγκος ἴσως ἀνήκων εἰς αὐτὸν τῷ διέφυγε... θανάως δὲ ἠκολούθησε τὸ ζῶον μέχρι τοῦ δωματίου καὶ μετὰ τὰ ἐπελθόντα συγερά συμβάντα δὲν κατώρθωσε νὰ τὸ συλλάβῃ ἴσως ὁ οὐραγκουτάγκος περιτρέχει νῦν ἀδέσποτος. Ἄς μὴ ἐξακολουθήσω ὅμως τὰς εἰκασίας μου. — διότι ἄλλως δὲν δύναμαι ἀκόμη νὰ ὀνομάσω τὰ συμπεράσματά μου. οἱ συλλογισμοί, ἐφ' ὧν στηρίζονται, δὲν εἶνε ἀρκούντως βαθεῖς, μόλις δ' εἰς ἐμὲ δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν, ἥκιστα δ' ἔχω τὴν ἀξίωσιν νὰ καταστήσω αὐτοὺς καταληπτοὺς εἰς ἄλλους. Ἄς ὀνομάσωμεν λοιπὸν τὰ περίσιστα μου εἰκασίας καὶ καὶ ἄς ὁμιλήσωμεν περὶ αὐτῶν ὡς τοιούτων. Ἄν ὁ Γάλλος ἦνε, ὡς προϋποθέτω, ἀθῶος τοῦ ἐγκλήματος, θὰ φέρῃ αὐτὸν πάντως πρὸς ἡμᾶς ἢ ἀγγελίαν, ἣν χθὲς κατὰ τὴν ἐπάνοδόν μας εἰς

τὴν οἰκίαν ἔδωκα πρὸς δημοσίευσιν ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς ἐφημερίδος Le Monde, ἐφημερίδος ἀναγινωσκομένης ἰδίως ὑπὸ ναυτικῶν. »

Μοὶ ἐπαρουσίασε δὲ φύλλον ἐφημερίδος, ἐν ᾧ ἀνέγνων ταῦτα :

« Εὐρέθη περὶ ὄρθρον τῆς — (χρονολογία τῆς πρωίας καθ' ἣν διεπράχθη ὁ φόνος) μέγιστος μελανόξανθος οὐραγκουτάγκος, τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Βορνέφ εἶδους. Ὁ κητήτωρ αὐτοῦ (κατ' ἀσφαλεῖς πληροφορίας ναυτικῶς ἐν μελιταίῳ πλοίῳ) δύναται ἀφ' οὗ προσαγάγῃ τὰς δεούσας ἀποδείξεις καὶ πληρώσῃ τὰ πρὸς τροφήν καὶ φυλακὴν τοῦ ζῴου δαπανηθέντα νὰ το παραλάβῃ. Ὅδός δεῖνα, ἀριθμὸς δεῖνα, συνοικία ἀγίου Γερμανοῦ, τρίτον πάτωμα. »

« Ἀλλὰ πῶς ἠμπορεῖς νὰ εἰξεύρῃς, ὅτι ὁ κητήτωρ εἶνε ναυτικὸς, καὶ μάλιστα ἐπὶ μελιταίου πλοίου; ἠρώτησα.

— Δὲν τὸ εἰξεύρω, δηλονότι δὲν εἶμαι βέβαιος περὶ τοῦ πράγματος, ἀπεκρίνατο ὁ Δυπέν. Ἀλλὰ κύτταξε αὐτὴν ἐδῶ τὴν ταινίαν, ἡ ὅποια ὡς κρίνω ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τῆς βυπαρότητος αὐτῆς ἐχρησίμευε προφανῶς εἰς περιδεσιν μακροῦς πλεξίδος, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ναυτῶν. Πρὸς τοῦτοις ὁ κόμβος εἶνε τοιοῦτος, ὁποῖος ὑπὸ μόνων τῶν ναυτῶν συνεπιθίζεται, καὶ μάλιστα ὑπὸ τῶν μελιταίων. Εὐρὼν τὴν ταινίαν κατὰ γῆς πλησίον τοῦ σύρματος τοῦ ἀλεξικεραίνου, καὶ δὲν ἀνῆκει βεβαίως εἰς τὰς φονευθείσας.

« Καὶ ἂν ἦτο ἐσφαλμένον τὸ πόρισμα, ὅπερ συνήγαγον ἐκ τῆς ταινίας, ὅτι ὁ Γάλλος εἶνε ναυτικὸς καὶ ἀνήκει εἰς μελιταῖον πλοῖον, δὲν βλάπτει ὅμως ὅτι τὸ ἔγραψα ἐν τῇ ἀγγελίᾳ. Ἄν πλαῦμαι, ὁ ἀνὴρ θὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἐπλανήθη ἐκ τινος συμπτώσεως, ἣν δὲν θὰ ζητήσῃ βεβαίως νὰ ἐξεγινάσῃ ἂν ὅμως ἔκρινεν ἀσφαλῶς, τὸ κέρδος εἶνε μέγα. Ἐπειδὴ αὐτός, καίπερ ἀθῶος τοῦ φόνου, ὅμως γινώσκει τὰ κατ' αὐτόν, θὰ σπεύσῃ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν πρόσκλησιν καὶ νὰ ζητήσῃ τὸν οὐραγκουτάγκον. Καὶ θὰ κάμῃ τὸν ἐξῆς συλλογισμόν: Βίμαι ἀθῶος, εἶμαι πτωχός, ὁ οὐραγκουτάγκος ἔχει μεγάλην ἀξίαν — δι' ἄνθρωπον τῆς καταστάσεώς μου εἶνε ὀλόκληρος περιουσία — διατί λοιπὸν νὰ διστάζω ἐνεκα φόβου, ἴσως ἰθασιμίου; Ἡμπορῶ νὰ τὸν πάρω ὀπίσω. Εὐρέθη ἐν τῷ δάσει τῆς Βουλόνης, πολὺ μακρὰν τῆς θέσεως ὅπου διεπράχθη ὁ φόνος. Τίς δύναται νὰ σκεφθῇ, ὅτι ἄγριον θηρίον εἶνε ὁ φονεὺς; Ἡ ἀστυνομία βαδίζει εἰς τὰ τυφλά, καὶ δὲν κατώρθωσεν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ὑπόνοιαν νὰ συλλάβῃ. Καὶ ἂν ἐπὶ τέλους εὕρῃ τὰ ἔγνη τοῦ ζῴου, θὰ ἦνε ὅμως ἀδύνατον εἰς αὐτὴν ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ἔχω γνῶσιν τοῦ φόνου, ἢ τὴν γνῶσιν ταύτην νὰ θεωρήσῃ τεκμηρίον ἐνοχῆς. Πρὸ παντὸς ἄλλου ὅμως μ' ἐγνώρισαν. Ὁ δημοσίευσας τὴν ἀγγελίαν μὲ θεωρεῖ ἰδιοκτήτην τοῦ ζῴου,

καὶ δὲν γνωρίζω καὶ πόσα ἄλλα εἰζέυρει. Ἄν δὲν θελήσω νὰ ζητήσω κτῆμά μου τόσον μεγάλης ἀξίας, θὰ ἐμβάλω εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὑπόψιαν. Δὲν εἶνε ὅμως διόλου φρόνιμον νὰ στρέψω τὴν προσοχὴν τῶν ἄλλων εἰς ἐμέ ἢ εἰς τὸν πῆθηκον. Θὰ ὑπακούσω λοιπὸν εἰς τὴν πρόσκλησιν, θὰ ὑπάγω νὰ πάρω τὸν οὐραγκουτάγκον, καὶ θὰ τὸν κλειδώσω ἀσφαλῶς ἕως ὅτου νὰ λησμονηθῇ τὸ πρᾶγμα. »

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἠκούσθησαν βηματισμοὶ εἰς τὴν κλίμακα.

« Ἐτοίμασε τὸ πιστόλι σου, εἶπεν ὁ Δυπέν, ἀλλὰ νὰ μὴ τὸ μεταχειρισθῆς, μήτε νὰ το δείξῃς ἂν δέν σοι νεύσω. »

[Ἐπεται τὸ τέλος].

ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ

Ζῶμεν πρὸς στιγμήν κατὰ τὸ ἔτος 626· ὁ αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος εἰς τὸ περὶ τὸν Ἄλυν στρατόπεδον, πρὸ τετραετίας, ἀγωνίζεται ἐναντίον τοῦ Χοσρόου. Τὰ ἐσωτερικὰ τοῦ κράτους διοικοῦσιν ὁ πρωθυπουργὸς Βῶνος, καὶ ὁ πατριάρχης Σέργιος. Ὁ πόλεμος οὗτος, ὃν μεγαλοφυῶς ὁ στρατηγικὸς Ἡράκλειος διεξάγει, εἶνε φυσικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ὀκταετοῦς ναυγελοῦς καὶ ἀθλίας διοικήσεως τοῦ προκατόχου βασιλέως Φωκᾶ.

Ἡ ἄσυνταξία τοῦ κράτους, ἡ τῶν πολιτῶν διαφθορά, τὸ κενὸν ταμεῖον, καὶ ἡ παραλυσία τοῦ στρατοῦ, τοσοῦτον κατ' ἀρχὰς ἀπεθάρρυναν τὸν Ἡράκλειον, ὥστε τῷ 618 προὔτιμησε μᾶλλον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ θέσιν, τοῦ ἐν Ἀφρικῇ Ἐξάρχου, ἢ νὰ ἄρξῃ κράτους τοιοῦτου, θέλων νὰ ὑψώσῃ τὸ ἔθνος αὐτοῦ ὁ φιλότιμος καὶ φιλόπατρις βασιλεὺς, εἰς μὲν τὸν στρατὸν ὀρίζει αὐστηρῶς τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως, εἰς δὲ τοὺς ἐν Μοναίς ὀκνηρῶς βιοῦντας κηρύσσει ὅτι, ὁ υἱὸς τῆς Παρθένου λατρεύεται μᾶλλον ἐν τοῖς πεδίοις τῆς μάχης, ἢ ἐν τοῖς κελίοις· ἀναγκάζεται νὰ θέσῃ χεῖρα ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῆς ἀγ. Σοφίας, ὑποσχόμενος ν' ἀποδώσῃ πάντα λαμπρότερα, ἂν ὁ Θεὸς εὐδοκήσῃ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς δ' ἄκρου τοῦ Κράτους αὐτοῦ μέχρι τοῦ ἄλλου διασαλπίζει, ὅτι ἡ εἰς Χριστὸν πίστις διατρέχει τὸν ἔσχατον κίνδυνον.

Καὶ δὲν ἐψεύδετο· διότι ἤδη δύο μεγάλοι τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐχθροί, ὁ Χαγᾶνος τῶν Ἀβάρων καὶ ὁ Χοσρόης τῶν Περσῶν, παρίστανται τῇ Βασιλευούσῃ.

Ὁ Χοσρόης πολιορκεῖ ταύτην ἐξ Ἀνατολῶν, ὁ δὲ Χαγᾶνος ἐκ δυσμῶν, κοινὸν συμφέρον συνδέει ἀμφοτέρους τοὺς βαρβάρους ἢ διανομὴ τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους.

Ὁ Χοσρόης δὲν ἐννοεῖ νὰ καθυποτάξῃ μόνον τὸ Βυζάντιον, θέλει ν' ἀναγκάσῃ τοὺς Χριστιανούς εἰς ἐξόμωσιν! καὶ δὴ τοῦ Ἡρακλείου πέμψαντός ποτε αὐτῷ πρέσβεις περὶ εἰρήνης (τῷ 612), ὁ Χοσρόης—λέγει ἡμῖν ὁ Ζωναρᾶς—ὑπερηφάνως ἀπήντησεν ὅτι, «δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς καμμίαν συνενόησιν, ἂν οἱ ἐν τῷ Βυζαντίῳ δὲν ἀφήσωσιν τὴν εἰς τὸν Ἐσταυρωμένον πίστιν ἵνα λατρεύσωσι τὸν Ἥλιον.»

Πρὸ 12 ἐτῶν ἐξεπόρθησε τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ μὲν γέρον Πατριάρχης Ζαχαρίας στενάζει μεταξὺ τῶν αἰχμαλώτων, τὸ δὲ τίμιον ξύλον εἶναι ἔρριμμένον χαμαὶ μετὰ τῶν ἄλλων λαφύρων. Τὸ στρατεύμα τοῦ Χαγᾶνου 110 χιλ. παρατάσσεται ἤδη πρὸ τῶν τειχῶν τῆς Πόλεως. Τῇ 29 Ἰουλίου διὰ σημείων συνεννοεῖται μετὰ τοῦ ἐν Ἀσίᾳ στρατηγοῦ τῶν Περσῶν πρὸς ἐπίθεσιν. Τῇ 31 Ἰουλίου ἐπιχειρεῖ τὴν πρώτην ἔφοδον, καθ' ἧς γενναίως ἀνθίστανται οἱ ἐντὸς τῆς Πόλεως. Τῇ 2 Αὐγούστου οἱ πολιορκουμένοι πέμπουσιν εἰς τὸν Χαγᾶνον τὸν Πατριχίον Γεώργιον μεθ' ἑτέρων τινῶν ὅπως τῷ ὁμιλήσωσι, καὶ ὅμως ἰδοὺ τί λέγει πρὸς τοὺτος ὁ ὑπερόπτης βαρβάρος «ἂν θέλητε, νὰ λαβῇ ἕκαστος τῶν ἐν τῇ πόλει ἐν ἱμάτιον καὶ ἐν ὑποκάμισον, τότε καὶ μόνον δύνασθε νὰ μεταβῆτε εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀφίνοντες εἰς ἐμέ τὴν Πόλιν καὶ τὴν περιουσίαν ὑμῶν. Οἱ σύμμαχοι καὶ φίλοι μου Πέρσαι (ὧν οἱ πρέσβεις ἦσαν παρόντες) δὲν θέλουσι σὰς ἀδικήσει. θέλουσιν ἐπιτρέψαι νὰ ὑπάγητε ὅπου ἂν θέλητε. Ἄλλως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σωθῆτε ἐκτὸς ἂν γίνητε ἰχθυεὶς ἵνα φύγητε διὰ θαλάσσης, ἢ πτερωτοί, ἵνα ἀπέλθῃτε εἰς τὸν οὐρανόν. Ὁ βασιλεὺς σας,—μοὶ λέγουσιν ἤδη οἱ Πέρσαι—ἡ φυγὰς εἶναι ἡ αἰχμαλωτος.

Ἰδοὺ οἶαν θλιβερὰν εἰκόνα κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο 626 παρίστησιν ἡμῖν τὸ Βυζάντιον!

Οἱ κάτοικοι ἐσωτερικῶς ἀσθενεῖς ὄντες εἰσὶ περιφοβοὶ ἀπὸ ὄρας εἰς ὄραν ἀναμένουσι θάνατον ἢ σκληρὰν αἰχμαλωσίαν.

Ὁ πατριάρχης Σέργιος τὴν πόλιν περιερχόμενος παρακαλεῖ τὸν λαὸν ὅπως γενναίως ἀνθίσταται θαρρῶν εἰς τὴν προστασίαν τῆς Θεομήτορος. Ὁ Χαγᾶνας διὰ τελευταίαν φορὰν ἀγγέλλει εἰς τοὺς πολιορκουμένους· «Μὴ ἀπατάσθε ἐπὶ τῷ Θεῷ εἰς ὃν πιστεύετε· ἀφεικτως αὔριον κυριεῦω τὴν πόλιν ὑμῶν.» Καὶ ὅμως οἷα μεταβολὴ τῶν πραγμάτων! Ὁ Χαγᾶνος προσβάλλει τὴν πόλιν, ἀλλ' ἠτᾶται κατὰ κράτος, σφοδρὰ καταιγίς θυελλα καὶ ἀνεμοζάλη ἐπιπεσοῦσα, διασπᾶ, κατεστρέφει καὶ καταθυβίζει τὴν κατὰ θάλασσαν τῶν ἐχθρῶν δύναμιν· τὰ συντρίμματα τῶν πλοίων καὶ τὰ πτώματα τῶν βαρβάρων ἐκβράζονται εἰς τὸν Κερατεῖον κόλπον, ὅπου καὶ ὁ ἐν Βλαχέρναις ναὸς τῆς Θεοτόκου. Ὁ λαὸς τοῦ Βυζαντίου αἴφνης ἀπὸ καταδίκου εὐρίσκειται νικητής, καὶ ἀπὸ δούλου κύριος, ὑπὸ πάντων ἡ νί-